

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

راه های صحیح مصرف برخی از اشکال دارویی رایج

معاونت غذا و دارو
دانشگاه علوم پزشکی کاشان

راههای صحیح مصرف برخی از اشکال دارویی رایج :

به طور کلی راههای مصرف دارو به چند دسته تقسیم
می شوند :

۱- راههای گوارشی : بلعیدنی، جویدنی، زیرزبانی، شیافهای
رکتومی و ...

۲- راههای تزریقی : وریدی، عضلانی، زیر جلدی و ...

۳- راههای متفرقه : موضعی، استنشاقی، پوستی و ...

گوارشی

مزایا :

– سالمترین راه مصرف

– ساده ترین روش برای آموزش بیمار

– مناسبترین روش برای مصرف طولانی

– ارزانترین راه مصرف

معایب :

- شروع اثر کند است
(۱ تا ۳ ساعت)

- جذب ناکامل

- عوارض گوارشی

- فراموش کردن نوبت
مصرف دارو

- تداخل با محتویات
دستگاه گوارش و ...

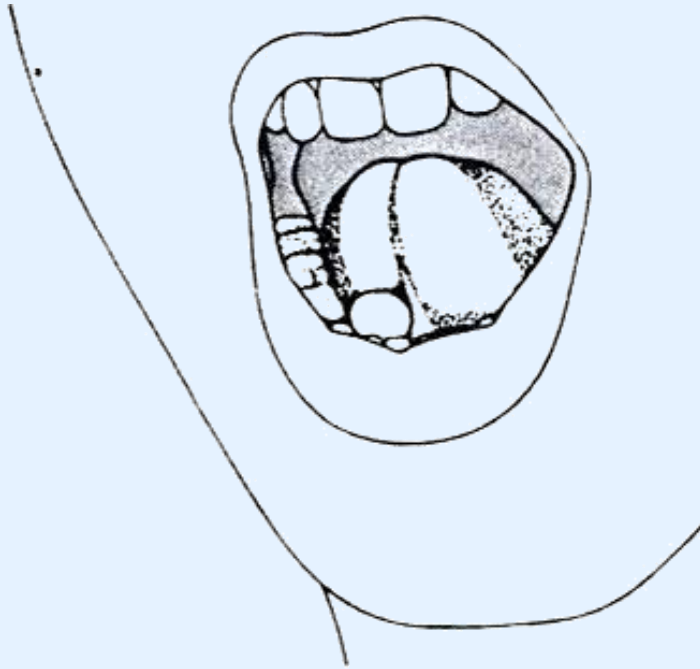
داروهای جامد، نیمه جامد و مایع از راه گوارشی
مصرف می شوند.

مزایای استفاده از آب:

- تسهیل عبور دارو تا معده
- حل شدن هر چه سریعتر دارو
- کاهش عوارض دارو بر دهان، مری و معده
- جلوگیری از رسوب دارو در کلیه و ...

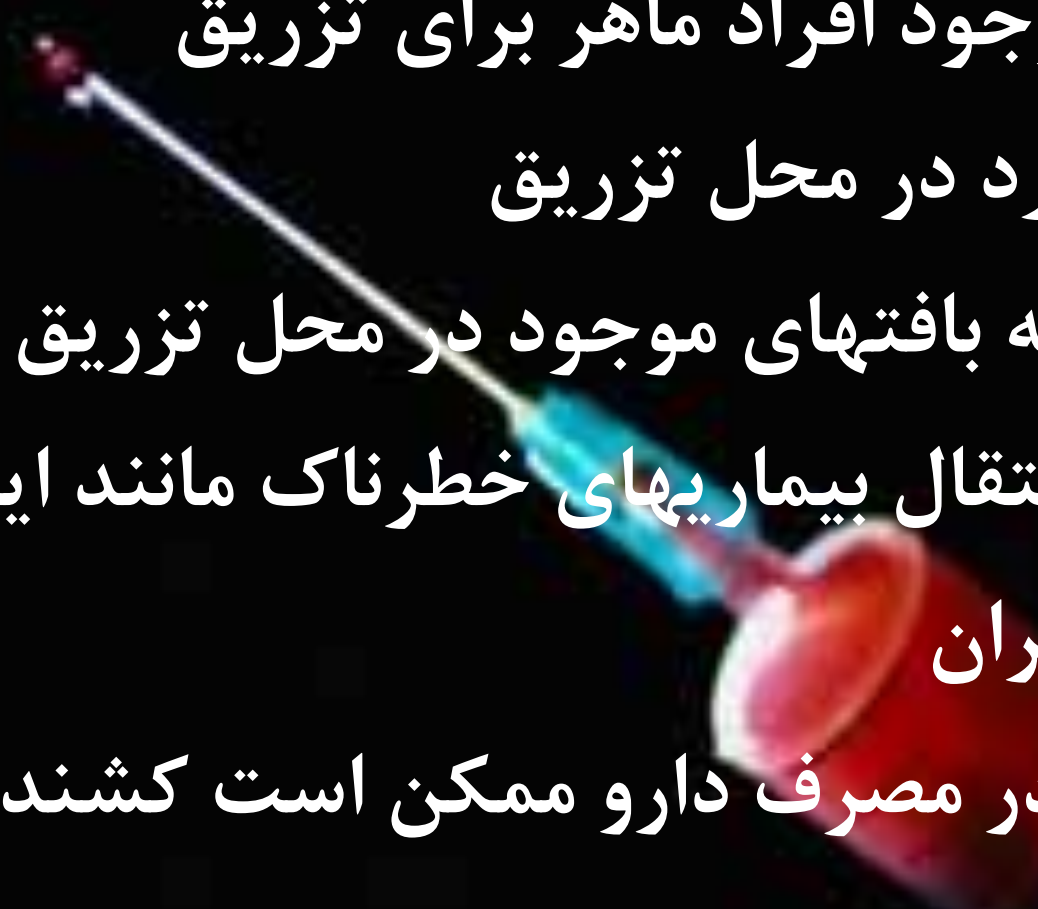
قرصهای زیر زبانی :

بیمار قرص را زیر زبان قرار می دهد در آنجا قرص سریعاً حل شده و جذب خون می شود.

معایب:

- وسایل تزریق باید حتما استریل باشند.
- نیاز به وجود افراد ماهر برای تزریق
- ایجاد درد در محل تزریق
- آسیب به بافت‌های موجود در محل تزریق
- امکان انتقال بیماری‌های خطرناک مانند ایدز
- قیمت گران
- اشتباه در مصرف دارو ممکن است کشنده باشد.

محلولا :

مزایا :

- راحت تر از فرمهای جامد بلعیده می شوند.
- جذب آنها سریعتر است.

معایب :

- حجم هستند.
- سریعتر تجزیه می شوند.
- احتمال تداخل با محتویات معده بیشتر است.

سوسپانسیون‌ها :

ذرات جامد شناور در مایع هستند.
برخی از داروها به شکل سوسپانسیون هستند و یا با اضافه کردن آب به آنها به شکل سوسپانسیون در می آیند. (برخی شربت‌های معده، برخی از آنتی بیوتیک‌ها و داروهای ضد میکروبی و...)
این داروها را قبل از مصرف باید خوب تکان داد تا تمام ذرات با هم مخلوط شوند و میزان صحیح دارو به بدن برسد.

هشیااف :

در موارد زیر مورد مصرف دارند:

- مسدود بودن راه دهانی
- نا آگاه بودن بیمار (بیهوشی و ...)
- کاهش عوارض دارو بر معده و روده (در زخم معده و ...)
- درمان بیماریهای موضعی مثل هموروئید
- سرعت اثر سریعتر دارو نسبت به فرم خوراکی
- در موارد امتناع بیمار از خوردن دارو (کودکان، افراد سالخورده و ...)

راههای تزریقی:

مزایا:

- داشتن اثر سریع
- ورود تمام دارو به بدن
- ورود حجم بالایی از دارو به بدن (وریدی)
- استفاده از فرمهای بلند مدت داروها (عضلانی)
- داروهایی که جذب گوارشی بالایی ندارند را می توان از این راه مصرف کرد.

معایب:

- وسایل تزریق باید حتما استریل باشند.
- نیاز به وجود افراد ماهر برای تزریق
- ایجاد درد در محل تزریق
- آسیب به بافت‌های موجود در محل تزریق
- امکان انتقال بیماری‌های خطرناک مانند ایدز
- قیمت گران
- اشتباه در مصرف دارو ممکن است کشنده باشد.

